

WIST-JE-DAT...

April 2021

1. Binding met vrienden of kennissen die betrokken zijn bij georganiseerde criminaliteit, waaronder drugshandel, een zwaarwegende risicofactor is ten aanzien van delictgedrag?

Dit (en nog meer) concludeerden onderzoekers van de Erasmus Universiteit (Servaas, Weerman & Fischer, 2021, p. 77) op basis van een systematische review van 34 overzichtsstudies naar risico- en beschermende factoren op het gebied van onder anderen betrokkenheid bij georganiseerde criminaliteit. De onderzoekers maakten hiernaast nog onderscheid tussen criminaliteit algemeen, cybercrime en jeugdcriminaliteit. Zo zijn 'een laag niveau van kennis van ouders over het kind' en 'weinig sociale banden' met leeftijdsgenoten eveneens relatief sterke risicofactoren maar dan ten aanzien van jeugdcriminaliteit. Intelligentie blijkt bovendien als enige een relatief sterke beschermende factor te zijn voor algemene criminele betrokkenheid. ¹

2. Voor jongens verschillende redenen een rol spelen bij het zoeken naar aansluiten bij een (jeugd)bende?

Uit de systematische literatuurstudie van Raby & Jones (2016) komt naar voren dat gebrek aan binding met (1) familie een rol kan spelen. Denk aan gebrekkige ouderlijke binding en ouderlijk toezicht. Ook een ervaren gebrek aan binding met (2) school/ onderwijs en (3) individuele aspecten zoals een lage zelfcontrole en trauma's kunnen de kans op aansluiting bij een bende vergroten. Tot slot is ook het domein van leeftijdsgenoten (peers) onderscheiden waarbij 'erbij willen horen' een belangrijke motivatie kan zijn.²

¹ Servaas, L., Weerman, F., & Fischer, T. (2021). Risico-, versterkende en beschermende factoren voor crimineel gedrag: Een literatuuronderzoek naar de wetenschappelijke stand van zaken. Erasmus Universiteit Rotterdam, Sectie Criminologie

² Raby, C., & Jones, F. (2016). Identifying risks for male street gang affiliation: A systematic review and narrative synthesis. *The Journal of Forensic Psychiatry and Psychology*, 27(5), [601-644](#). doi:10.1080/14789949.2016.1195005

3. Het stoppen met criminaliteit vanuit drie perspectieven gevoed/ versterkt kan worden?

Uit de studie van Maruna (2000) worden (1) maturatie (ouder worden) gezien als een perspectief: de meeste criminelen 'groeien' als het ware uit hun delictgedrag. Ook (2) 'sociogenic processes' worden genoemd, waarbij het krijgen van werk, een partner, positieve rolmodellen uit de eigen omgeving en goede familiebanden een belangrijke bijdrage leveren aan het stoppen met criminaliteit. Tot slot het (3) narratieve perspectief: hierin wordt zowel perspectief 1 en 2 verenigt en is het subjectieve zelfbeeld dat een persoon construeert een belangrijk perspectief van waaruit stoppen met criminaliteit versterkt wordt.³

4. Jongerenwerk positief bijdraagt aan de ontwikkeling van jongeren op 4 (levens)terreinen?

De onderzoekers (Sonneveld, Rijnders, van Regenmortel & Schalk, 2020) volgden een jaar lang koppels van jongerenwerkers (n=20) met een jongere die zij begeleiden (n=23). De onderzoekers zagen positieve ontwikkelingen als het gaat om: 1) het ontwikkelen van een sociaal netwerk, 2) vergroten van de zelfverzekerdheid en verantwoordelijkheidsgevoel, 3) een beter/bewuster toekomstperspectief, voorkomen van vroegtijdige schooluitval en werkloosheid en 4) een gezondere leefstijl (zowel lichamelijk als mentaal). Daarbij wordt benoemd dat de omgeving ('significant others') en belangrijke life events de positieve ontwikkeling op deze terreinen in de weg kunnen staan.⁴

5. Interventiemakelaars werkzaam in het sociale domein door *responsief* te werken bijdragen hulpverlening (weer) op gang te brengen bij mensen waar dat eerder niet effectief bleek te zijn?

Dit blijkt uit een onlangs verschenen publicatie van Movisie (Peters & Storms, 2021) naar de werkwijze van interventiemakelaars in het sociale domein. Interventiemakelaars begeleiden inwoners met complexe problematiek (waaronder crimineel gedrag). Ze vervullen een brugfunctie tussen verschillende betrokken partijen/domeinen. Responsief werken gaat over: goed luisteren, de vraag herkennen, doorvragen, antwoord kunnen geven, antwoord durven geven. Dit doen zij onder andere door: 1) maatwerk (winnen van vertrouwen, doen wat werkelijk van betekenis is voor de ander), 2) hebben van doenvermogen, 3) vrijheid en ruimte om naar eigen inzicht te handelen (ook bestuurlijk commitment), 4) integraal werken (ook betrekken van sleutelfiguren in de wijk) en 5) proactieve samenwerking in de keten.⁵

³ Maruna, S. (2000). Desistance from crime and offender rehabilitation: A tale of two research literatures. *Offender Programs Report*, 4(1), 1-13.

⁴ Sonneveld, J., Rijnders, J., Metz, J., Van Regenmortel, T., & Schalk, R. (2020). The contribution of professional youth work to the development of socially vulnerable youngsters: A multiple case study. *Children and Youth Services Review*, 118, 105476.

⁵ Peters, A. & Storms, O. (2021). De menselijke maat: interventieprofessionals in het sociaal domein. Movisie, februari 2021.

Samen effectief voor een veilig Midden-Nederland